

คู่มือโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ จังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ความเชื่อมโยง

- ๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ๑.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร
  - แผนแม่บทย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร
- ๑.๓ แผนปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ
- ๑.๔ แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า

๒. หลักการและเหตุผล

ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นการดำเนินงานซึ่งเน้นการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่ โดยวางระบบการผลิตและการบริหารจัดการในแนวทางเดียวกัน เพื่อประหยัดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยเน้นการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตามนโยบายการตลาดนำการผลิต นำไปสู่การจัดการสินค้าเกษตรสู่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน สร้างเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตรได้อย่างมั่นคงในอนาคตตามแผนปฏิรูปการเกษตร โดยเกษตรกรยังคงเป็นเจ้าของพื้นที่และร่วมกันดำเนินการบริหารจัดการการผลิต ทั้งนี้ การกำหนดพื้นที่เป้าหมายของเกษตรแปลงใหญ่ ดำเนินการในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น พื้นที่ในเขตชลประทาน พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ในเขตสหกรณ์นิคม และพื้นที่เกษตรทั่วไป โดยเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่จะร่วมกันกำหนดเป้าหมายการผลิต การถ่ายทอดเทคโนโลยี การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุกขั้นตอน จนถึงเชื่อมโยงตลาดกับภาคเอกชนแบบประชารัฐ การปรับระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ จะก่อให้เกิดความร่วมมือในการผลิต โดยเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรในพื้นที่ที่มีการดำเนินกิจกรรมที่ใกล้เคียงกันหรือติดต่อกันเป็นแปลงใหญ่ทำให้เกิดขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้น (Economy of Scale)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งมีภารกิจในการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร และเพิ่มรายได้ของเกษตรกร ตลอดจนดูแลคุณภาพชีวิตของเกษตรกร จัดทำโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ที่มีการบริหารจัดการร่วมกัน ให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน ผลักดันให้เกษตรกรรวมกลุ่มในการผลิตเพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดี ราคาถูก และการใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม เช่น เครื่องจักรกลการเกษตร (Motor Pool) เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตลอดจนการจัดการด้านการตลาด ช่วยพัฒนาเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีการพัฒนาเชิงพื้นที่ตามศักยภาพ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรตามความต้องการตลาด ด้วยการบูรณาการทุกภาคส่วน โดยหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกเป็นการเพิ่มอำนาจการต่อรองของเกษตรกรตลอดกระบวนการผลิต ตลอดโซ่อุปทาน

จังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ สินค้าเกษตรด้านพืช (ไม่รวมนาแปลงใหญ่) แปลงปี ๒๕๖๓ จำนวน ๕ แปลง แปลงปี ๒๕๖๔ จำนวน ๗ แปลง และปี ๒๕๖๕ จำนวน ๔ แปลง รวม ๑๖ แปลง โดยดำเนินการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายสำคัญในการพัฒนาภาคเกษตร คือ รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกร ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสม ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ดูแลเกษตรกรที่มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ที่ดินแหล่งเงินทุน โดยจัดทำโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ที่มีการบริหารจัดการ

ร่วมกัน ให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน ผลักดันให้เกษตรกรรวมกลุ่มในการผลิตเพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดี ราคาถูกและการใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม เช่น เครื่องจักรกลการเกษตร (Motor Pool) เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการผลิตสินค้าเกษตร ตลอดจนการจัดการด้านการตลาด ช่วยพัฒนาเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีการพัฒนาเชิงพื้นที่ตามศักยภาพ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรตามความต้องการตลาด ด้วยการบูรณาการทุกภาคส่วน โดยหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวก เป็นการเพิ่มอำนาจการต่อรองของเกษตรกรตลอดกระบวนการผลิต ตลอดโซ่อุปทาน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำการผลิตสินค้าเกษตร ด้านสินค้าพืช ปศุสัตว์ และประมง มีการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน

๓.๒ เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐานภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๔. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๔.๑ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิต แปลงใหญ่สินค้าเกษตรด้านพืช (ไม่รวมนาแปลงใหญ่) ฝักรวมและแมลงเศรษฐกิจ จำนวน ๑๖ แปลง ประกอบด้วย

๑) แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๕ แปลง ได้แก่ ๑. แปลงใหญ่ยางพารากลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง ตำบลโพหนอง ตำบลโพหนอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม ๒. แปลงใหญ่มะเขือเทศบ้านโคกสูง ตำบลโคกสูง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ๓. แปลงใหญ่สวนแก้วมังกร ตำบลนามะเขือ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ๔. แปลงใหญ่ผู้ปลูกผักกิมโง ตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ๕. แปลงใหญ่มันแกวหวานเมืองธาตุ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

๒) แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๗ แปลง ได้แก่ ๑. แปลงใหญ่ยางพารากองทุนสวนยางพารา ดงน้อย ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ๒. แปลงใหญ่พริก ตำบลโคกสูง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ๓. แปลงใหญ่หอมแบ่งน้ำก่ำ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ๔. แปลงใหญ่ผู้ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ๕. แปลงใหญ่ถั่วลิสง ตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ๖. แปลงใหญ่ผักกาดหอมบ้านน้ำก่ำกลาง อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ๗. แปลงใหญ่ข้าวโพดหวานบ้านน้ำย้อย-นาฉันทะ ตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

๓) แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๔ แปลง ได้แก่ ๑. แปลงใหญ่ยางพารากลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง บ้านหนองสาหร่าย ตำบลพนอม อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ๒. แปลงใหญ่มะเขือเทศกลุ่มผู้ปลูกพืชฤดูแล้ง ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม ๓. แปลงใหญ่กลุ่มผู้ปลูกมันสำปะหลัง ตำบลโพหนองสวรรค์ อำเภอโพธิ์สวรรค์ จังหวัดนครพนม ๔. แปลงใหญ่มันฝรั่ง ตำบลยอดขาด อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม

๔. ๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการแปลงใหญ่ในภาพรวมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โดยแต่ละประเภท มีความหมาย ดังนี้

แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ หมายถึง

- แปลงใหญ่ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation : CoO) และมีข้อมูลในระบบ Co-farm.doae.go.th ณ วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔

แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๕ หมายถึง

- แปลงที่สำนักงานเกษตรจังหวัดสำรวจว่ามีศักยภาพในการดำเนินการแบบแปลงใหญ่ พร้อมดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการในรูปแบบแปลงใหญ่ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ (รับรองได้ภายใน ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕)

เงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีดังนี้

๑) เกษตรกรสมัครใจรวมกลุ่ม เข้าร่วมดำเนินการ โดยเป็นการรวมแปลงผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน แปลงไม่จำเป็นต้องอยู่ติดกันเป็นผืนเดียว แต่ควรอยู่ภายในชุมชนที่ใกล้เคียงกัน

๒) ขนาดพื้นที่และจำนวนเกษตรกร จำแนกเป็น ๓ ประเภทสินค้า ดังนี้

ข้าว พืชไร่ ปาล์มน้ำมัน และยางพารา มีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่ และเกษตรกรสมัครใจ เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย

ไม้ผล พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ สมุนไพร หรือพืชอื่นๆ มีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่ หรือ เกษตรกรสมัครใจเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย

ประมง ปศุสัตว์ พืชและแมลงเศรษฐกิจ มีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่ หรือเกษตรกรสมัครใจ เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย

- โค ๑ ตัว	เท่ากับ ๐.๖๕ หน่วย
- กระบือ ๑ ตัว	เท่ากับ ๐.๗๐ หน่วย
- แพะ แกะ ๑ ตัว	เท่ากับ ๐.๑๐ หน่วย
- สัตว์ปีก ๑ ตัว	เท่ากับ ๐.๐๑ หน่วย
- ฟังพันธุ์/ฟังโพง/ชั้นโรง ๑ รัง	เท่ากับ ๐.๖ หน่วย
- จิ้งหรีด ๑ บ่อ	เท่ากับ ๐.๖ หน่วย
- สุกร ๑ ตัว	เท่ากับ ๐.๔๐ หน่วย

๔.๓ สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่ตั้งแปลงใหญ่ ๘ อำเภอ ได้แก่ ๑. อำเภอปลาปาก ๒. อำเภอท่าอุเทน ๓. อำเภอบ้านแพง ๔. อำเภอธาตุพนม ๕. อำเภอนาแก ๖. อำเภอศรีสงคราม ๗. อำเภอโพนสวรรค์ ๘. อำเภอวังยาง

๕. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน

๕.๑ การบริหารจัดการแปลงใหญ่

๕.๑.๑ วิเคราะห์จัดทำแผนและปรับปรุงข้อมูล

วิธีการดำเนินงาน สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๕.๑.๑.๑ การประชาสัมพันธ์ ชี้แจงเกษตรกรให้เห็นถึงประโยชน์ ความสำคัญและวิธีการดำเนินงานของโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

๕.๑.๑.๒ การวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลงและจัดทำแผนธุรกิจ จัดเวทีวิเคราะห์ เพื่อทบทวนและปรับปรุงแผนและเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่ม โดยใช้ข้อมูลแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ประกอบการวิเคราะห์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ๕ ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพ การตลาด และการบริหารจัดการ

๕.๑.๑.๓ การจัดเก็บข้อมูล โดยจัดทำทะเบียนสมาชิกและบันทึกข้อมูลระบบ

Co-farm.doae.go.th

- ๑) แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๓ ร่วมกับทีมงานผู้จัดการและเกษตรกรสมาชิก
  - ทบทวนบัญชีรายชื่อและข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน

- ประเมินผล และจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่ม/ สมาชิกในปีที่ผ่านมา ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพ มาตรฐานการผลิต ตลาด

- ปรับปรุงข้อมูลในระบบ

๒) แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๔ ร่วมกับทีมงานผู้จัดการและเกษตรกรสมาชิก

- ทบทวนบัญชีรายชื่อและข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน

- ประเมินผล และจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่ม/ สมาชิกในปีที่ผ่านมา ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพ มาตรฐานการผลิต ตลาด

- ปรับปรุงข้อมูลในระบบ

๓) แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๕

- จัดทำบัญชีรายชื่อสมาชิก รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขในการดำเนินงานในรูปแบบแปลงใหญ่

- เปิดแปลงและบันทึกข้อมูลสมาชิกในระบบให้ครบถ้วน เมื่อผ่านการรับรองจากคณะกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation : CoO) แล้ว

- เปิดแปลงและบันทึกข้อมูลสมาชิกในระบบให้ครบถ้วน เมื่อผ่านการรับรองจากคณะกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation : CoO) แล้ว

รับรองจากคณะกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation : CoO) แล้ว

หมายเหตุ

๑) การจัดทำข้อมูลพื้นฐานของสมาชิก ให้ใช้ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ข้อมูลการผลิต การตลาดของเกษตรกร และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผ่านกระบวนการจัดเวทีวิเคราะห์และวางแผนร่วมกันของสมาชิก โดยใช้เครื่องมือ *Individual Farm Production Plan : IFPP* ในการวิเคราะห์และวางแผนการผลิต รายบุคคล และแผนบริหารจัดการกลุ่ม ในการลดต้นทุน และยกระดับรายได้ และนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานตามแบบจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานรายบุคคลสมาชิกแปลงใหญ่ เพื่อบันทึกไว้ในระบบ Co-farm.doe.go.th ให้สามารถเปรียบเทียบผลการดำเนินงานจากการเข้าร่วมโครงการต่อไป

๒) การบันทึกข้อมูล : บันทึกข้อมูลในระบบออนไลน์ Co-farm.doe.go.th

๓) การรายงานผลการรับรองและขึ้นทะเบียนเป็นแปลงใหญ่ ตลอดจนการแก้ไขปรับปรุงข้อมูลในฐานข้อมูลโครงการส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ให้ผู้รับผิดชอบในระดับจังหวัดดำเนินการผ่านระบบ <http://Co-farm.doe.go.th> เท่านั้น **ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรจะยึดข้อมูลในระบบเป็นหลักฐานในการดำเนินงานโครงการ**

๔) แปลงใหญ่ที่มีระบบการปลูกพืชหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน หรือสลับการใช้พื้นที่ในการปลูกพืชตามฤดูกาล เช่น แปลงใหญ่ข้าว ที่มีการปลูกพืชหลังนา ให้ทำการปรับปรุงข้อมูลในระบบ ตั้งแต่การแก้ไขชื่อแปลงโดยเพิ่มเติมชื่อสินค้าที่ปลูก เช่น แปลงใหญ่ข้าว/ถั่วลิสง และปรับปรุงข้อมูลในแผนการผลิตรายบุคคลด้วย

๕) ปรับปรุงการตั้งชื่อแปลง ให้เป็นแบบแผนเดียวกันเพื่อให้สะดวกต่อการจัดหมวดหมู่ รายงาน และสืบค้นข้อมูล ดังนี้ “ แปลงใหญ่ .....(ชื่อสินค้า) .... ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด..... ”

๕.๑.๒ การพัฒนาแปลง ยึดหลักการดำเนินการแบบบูรณาการที่สำคัญ คือ

● ให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสอดคล้องกับระบบส่งเสริมการเกษตร (T&V System)

● สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดการให้มีการบูรณาการทีมงานในทุกกลุ่ม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานเกษตรอำเภอ

โดยมีกิจกรรมหลักดังนี้

๕.๑.๒.๑ แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๓ แปลงปีที่ ๓ (๕ แปลง)

๑) การวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลงจัดทำแผนธุรกิจปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานแปลงใหญ่ ติดตาม และประเมินผลและจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่มในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพ มาตรฐานการผลิต ตลาด ด้วยการจัดเวทีเพื่อทบทวนและปรับปรุงเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง และนำข้อมูลมาบันทึกในระบบ Co-farm.doae.go.th โดยใช้ข้อมูลแผนการผลิต รายบุคคล (IFPP) ประกอบการวิเคราะห์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ๕ ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพ การตลาด และการบริหารจัดการ

๒) การบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรและบริหารจัดการ (เน้นการพัฒนาคุณภาพ การเชื่อมโยงการตลาด และการบริหารจัดการกลุ่ม) เป็นการสนับสนุนการรวมกลุ่ม มีการบริหารจัดการร่วมกัน ร่วมกันผลิต และร่วมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน โดยใช้แนวทางการพัฒนา Smart Group ของกรมส่งเสริมการเกษตร สำหรับการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรสามารถจัดได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดเวทีการถ่ายทอดความรู้ การศึกษาดูงาน การพบปะแลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม เป็นต้น โดยอาจบูรณาการกับกิจกรรมต่าง ๆ จากหน่วยงานภายในกรมส่งเสริมการเกษตร เช่น การจัดการศัตรูพืช การจัดการดินและปุ๋ย การจัดอาชีพเสริม เป็นต้น รวมทั้งกิจกรรมที่ได้รับสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (หน่วยงานอื่น ๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือกระทรวงอื่น ๆ และภาคเอกชน) ทั้งนี้ ต้องมีการบูรณาการจัดทำหลักสูตรการจัดทำแผนธุรกิจ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน หรือสินเชื่อต่าง ๆ ได้

โดยกิจกรรมที่ ๑) และ ๒) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน ๕ แปลง แปลงละ ๕,๐๐๐ บาท ได้แก่ ๑. แปลงใหญ่บางพารากลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางตำบลโพนทอง ตำบลโพนทอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม ๒. แปลงใหญ่มะเขือเทศบ้านโคกสูง ตำบลโคกสูง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ๓. แปลงใหญ่สวนแก้วมังกร ตำบลนามะเขือ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ๔. แปลงใหญ่ผู้ปลูกผักกิมโง ตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ๕. แปลงใหญ่มันแกวหวานเมืองธาตุ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม รวมงบประมาณ ๒๕,๐๐๐ บาท (อำเภอเบิกจ่าย) ทั้งนี้ การบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรสามารถปรับวิธีการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

๓) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร/สนับสนุนปัจจัย/วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ จำนวน ๔ แปลง งบประมาณ ๑๔๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถ้วน) (งบประมาณครั้งที่ ๒ ไตรมาส ๓, ๔)

สนับสนุน วัสดุในการพัฒนาคุณภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เช่น การแปรรูป การเพิ่มมูลค่า การปรับปรุงคุณภาพผลผลิต การเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผ่านระบบสารสนเทศ เป็นต้น โดยดำเนินการตามความต้องการของกลุ่ม มีค่าใช้จ่าย ดังนี้

แปลงขนาดเล็ก (น้อยกว่า ๕๑ ไร่) ๓ แปลง ๆ ละ ๓๐,๐๐๐ บาท ได้แก่

๑. แปลงใหญ่มะเขือเทศบ้านโคกสูง ตำบลโคกสูง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
๒. แปลงใหญ่สวนแก้วมังกร ตำบลนามะเขือ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
๓. แปลงใหญ่ผู้ปลูกผักกิมโง ตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

แปลงขนาดกลาง (๕๑-๗๐ ไร่) แปลง ๆ ละ ๔๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีแปลง)

แปลงขนาดใหญ่ (๗๑-๑๐๐ ไร่) ๑ แปลง ๆ ละ ๕๐,๐๐๐ บาท ได้แก่

- แปลงใหญ่มันแกวหวานเมืองธาตุ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

แปลงขนาดใหญ่มาก (มากกว่า ๑๐๐ ราย) แปลง ๆ ละ ๕๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีแปลง)

๕.๑.๒.๒ แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๔ แปลงปีที่ ๒ (๗ แปลง)

ดำเนินการในแนวทางเดียวกันกับแปลงปี ๒๕๖๓ โดยกิจกรรมที่ได้รับ

การสนับสนุน ประกอบด้วย

- ๑) การวิเคราะห์จัดทำแผนและปรับปรุงข้อมูล มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดังนี้
- ๒) การถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร (เน้นพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

การบริหารจัดการกลุ่ม การเชื่อมโยงการตลาด)

โดยกิจกรรมที่ ๑) และ ๒) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน ๗ แปลง แปลงละ ๕,๐๐๐ บาท ได้แก่ ๑. แปลงใหญ่ปางพารากองทุนสวนยางพาราจันทบุรี ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ๒. แปลงใหญ่พริก ตำบลโคกสูง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ๓. แปลงใหญ่หอมแบ่งน้ำก่ำ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ๔. แปลงใหญ่ผู้ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ๕. แปลงใหญ่ถั่วลิสง ตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ๖. แปลงใหญ่ผักกาดหอม บ้านน้ำก่ำกลาง อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ๗. แปลงใหญ่ข้าวโพดหวานบ้านน้ำอ้อย-นาฉันทะ ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม **รวมงบประมาณ ๓๕,๐๐๐ บาท (อำเภอเบิกจ่าย) ทั้งนี้** การบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรสามารถปรับวิธีการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

๓) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร/สนับสนุนปัจจัย/วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ จำนวน ๖ แปลง **งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถ้วน) (งบประมาณครั้งที่ ๒ ไตรมาส ๓,๔) มีค่าใช้จ่าย** ในการดำเนินงาน ดังนี้

แปลงขนาดเล็ก (น้อยกว่า ๕๑ ราย) ๕ แปลง ๆ ละ ๓๐,๐๐๐ บาท ได้แก่

๑. แปลงใหญ่พริก ตำบลโคกสูง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
๒. แปลงใหญ่หอมแบ่งน้ำก่ำ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
๓. แปลงใหญ่ผู้ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
๔. แปลงใหญ่ถั่วลิสง ตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
๕. แปลงใหญ่ผักกาดหอมบ้านน้ำก่ำกลาง อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

แปลงขนาดกลาง (๕๑-๗๐ ราย) แปลง ๆ ละ ๔๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีแปลง)

แปลงขนาดใหญ่ (๗๑-๑๐๐ ราย) แปลง ๆ ละ ๕๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีแปลง)

แปลงขนาดใหญ่มาก (มากกว่า ๑๐๐ ราย) ๑ แปลง ๆ ละ ๕๐,๐๐๐ บาท ได้แก่

แปลงใหญ่ข้าวโพดหวานบ้านน้ำอ้อย-นาฉันทะ ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

๕.๑.๒.๓ แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๕ แปลงปีที่ ๑ (๔ แปลง)

๑) การเตรียมการ

(๑) รับรองแปลงผ่าน CoO (รับรองภายใน ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔)

(๒) จัดเวทีวิเคราะห์ จัดทำแผนและเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มตาม

การบริหารจัดการรูปแบบแปลงใหญ่ใน ๕ ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน GAP การตลาด และการบริหารจัดการ พร้อมทั้งติดตามและจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานแปลงใหญ่มาบันทึกในระบบ co-farm.doae.go.th และประเมินผลจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่มในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพ มาตรฐานการผลิต ตลาด

๒) การถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรและบริหารจัดการ (เน้นด้านการลดต้นทุนการเพิ่มผลผลิต พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรสู่ Smart Farmer และความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร/องค์กร/วิสาหกิจชุมชน การตลาดและเชื่อมโยง)

(๑) ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรด้านการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สำหรับการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรสามารถจัดได้หลายรูปแบบเช่น การจัดเวทีการถ่ายทอดความรู้ การศึกษาดูงาน การพบปะแลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม เป็นต้น

(๒) การสนับสนุนการรวมกลุ่ม มีการบริหารจัดการร่วมกัน ร่วมกันผลิต และร่วมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน โดยใช้แนวทางการพัฒนา Smart Group ของกรมส่งเสริมการเกษตร

(๓) ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรด้านการตลาดและเชื่อมโยงการตลาดมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

โดยกิจกรรมที่ ๑) และ ๒) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน ๔ แปลง แปลงละ ๕,๐๐๐ บาท ได้แก่ ๑. แปลงใหญ่บางพารากลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางบ้านหนองสาหร่าย ตำบลพนอม อำเภอบางบาล จังหวัดนครพนม ๒. แปลงใหญ่มะเขือเทศกลุ่มผู้ปลูกพืชฤดูแล้ง ตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม ๓. แปลงใหญ่กลุ่มผู้ปลูกมันสำปะหลัง ตำบลโพธิ์สวรรค์ อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม ๔. แปลงใหญ่มันฝรั่ง ตำบลยอดชาด อำเภอบึงโขง จังหวัดนครพนม **รวมงบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท (อ่าเภอเบิกจ่าย) ทั้งนี้** การบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรสามารถปรับวิธีการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

๓) ส่งเสริมการจัดทำแปลงเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จำนวน ๓ แปลง งบประมาณ ๑๔๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถ้วน) (งบประมาณ ครั้งที่ ๒ ไตรมาส ๓, ๔)

จัดทำแปลงเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อเป็นการทดสอบหรือสาธิตเทคโนโลยีในประเด็นที่เกษตรกรต้องการทราบหรือเทคโนโลยีที่ต้องการชักชวนให้เกษตรกรพัฒนา ภายใต้ความเห็นชอบของสมาชิกและบูรณาการกับหน่วยงานวิชาการในพื้นที่ (กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน มหาวิทยาลัย เป็นต้น) โดยดำเนินการตามความต้องการของกลุ่ม มีค่าใช้จ่าย ดังนี้

แปลงขนาดเล็ก (น้อยกว่า ๕๑ ไร่) ๒ แปลงๆ ละ ๔๐,๐๐๐ บาท ได้แก่

๑. แปลงใหญ่กลุ่มผู้ปลูกมันสำปะหลัง ตำบลโพธิ์สวรรค์ อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม
๒. แปลงใหญ่มันฝรั่ง ตำบลยอดชาด อำเภอบึงโขง จังหวัดนครพนม

แปลงขนาดกลาง (๕๑-๗๐ ไร่) แปลงๆ ละ ๕๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีแปลง)

แปลงขนาดใหญ่ (๗๑-๑๐๐ ไร่) ๑ แปลงๆ ละ ๖๐,๐๐๐ บาท ได้แก่
แปลงใหญ่มะเขือเทศกลุ่มผู้ปลูกพืชฤดูแล้ง ตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม

แปลงขนาดใหญ่มาก (มากกว่า ๑๐๐ ไร่) แปลงๆ ละ ๖๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีแปลง)

๕.๒ การบริหารจัดการโครงการ

๕.๒.๑ บริหารจัดการพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ

กรมส่งเสริมการเกษตรพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เพื่อเป็นวิทยากรในการจัดการความรู้ให้กับเกษตรกร เพิ่มทักษะการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ เพื่อให้สามารถเป็นวิทยากรให้เกษตรกรได้อย่างต่อเนื่อง (สามารถปรับวิธีการบริหารจัดการพัฒนาความรู้ให้เจ้าหน้าที่ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์)

๕.๒.๒ พัฒนาเกษตรกรเป็นผู้จัดการแปลง

กรมส่งเสริมการเกษตร จัดอบรมเกษตรกรประธานแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๓ โดยพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะในการบริหารจัดการกลุ่ม การวางแผนการผลิต การตลาด ตามแนวทางตลาดนำการผลิต ให้สามารถพัฒนาเป็นผู้จัดการแปลง ที่บริหารจัดการกลุ่มให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน (สามารถปรับวิธีการพัฒนาเกษตรกรเป็นผู้จัดการแปลงได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์)

๕.๒.๓ การประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ (แนวทางการจัดประชุมตามภาคผนวก) งบประมาณ ๕๓,๔๐๐ บาท (ห้าหมื่นสามพันสี่ร้อยบาทถ้วน) ดังนี้

จัดประชุมเครือข่ายของคณะกรรมการแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับเขต และระดับประเทศ เครือข่ายละ ๔ ครั้ง เพื่อวางแผนการพัฒนาแปลงใหญ่

ระดับอำเภอ จำนวน ๑๒ อำเภอ ๆ ละ ๔ ครั้ง งบประมาณ อำเภอละ ๓,๔๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๐,๘๐๐ บาท รายละเอียดในการจัดประชุมตามภาคผนวก (อำเภอเบิกจ่าย)

ระดับจังหวัด จำนวน ๔ ครั้ง งบประมาณ ๑๒,๖๐๐ บาท

๕.๒.๔ จัดงานประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้กับสมาชิกแปลงใหญ่และผู้สนใจ

กรมส่งเสริมการเกษตร ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้กับสมาชิกแปลงใหญ่และผู้สนใจ ผลงานการส่งเสริมตามระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ สื่อโทรทัศน์ สื่อมวลชน และอื่นๆ ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ

๕.๒.๕ การติดตามและประเมินผลโครงการ งบประมาณ ๑๙,๒๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นเก้าพันสองร้อยบาทถ้วน)

ติดตาม ประเมินผลโครงการ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร และสำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๕.๒.๖ จัดทำฐานข้อมูลกลางสมาชิกแปลงใหญ่

ส่วนกลาง สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร ร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พัฒนาโปรแกรมการบันทึกข้อมูลสมาชิกแปลงใหญ่ ประมวลผลและรายงาน

๕.๒.๗ การประกวดแปลง

กรมส่งเสริมการเกษตร จัดทำหลักเกณฑ์การประกวดแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๕ จัดส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕.๒.๘ บริหารจัดการสำนักงานขับเคลื่อนโครงการฯ

จัดประชุม/ประสานงานคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจัดทำรายงาน พร้อมทั้งบริหารจัดการโครงการ ฯ ในทุก ๆ ด้าน

๖. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕
๑. การบริหารจัดการแปลงใหญ่												
๑.๑ แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๓ แปลงปีที่ ๓ (๕ แปลง)												
๑) การวิเคราะห์/จัดทำแผน/ปรับปรุงข้อมูล			↔									
๒) การถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรเน้นการบริหารจัดการกลุ่ม การเชื่อมโยงการตลาด			↔									
๓) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร								↔	↔	↔		
๑.๒ แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๔ แปลงปีที่ ๒ (๗ แปลง)												
๑) การวิเคราะห์จัดทำแผนและปรับปรุงข้อมูล			↔									
๒) การถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรเน้นพัฒนาการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการกลุ่ม การเชื่อมโยงการตลาด			↔									
๓) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร/สนับสนุนปัจจัย/วัสดุอุปกรณ์ การเรียนรู้								↔	↔	↔		
๑.๓ แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๕ แปลงปีที่ ๑ (๔ แปลง)												
๑) การเตรียมการ และการวิเคราะห์จัดทำแผนและจัดเก็บข้อมูล			↔									
๒) การถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรเน้นด้านการลดต้นทุน การผลิต เพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรสู่ Smart Farmer และความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร/องค์กร/วิสาหกิจ ชุมชน การตลาดและเชื่อมโยง			↔									
๓) ส่งเสริมการจัดทำแปลงเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต								↔	↔	↔		
๒. การบริหารจัดการโครงการ	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔

๗. งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๖๓๒,๖๐๐ บาท (หกแสนสามหมื่นสองพันหกร้อยบาทถ้วน)

๗.๑ แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๓ แปลงปีที่ ๓ (๕ แปลง)

๗.๑.๑ กิจกรรมที่ ๑ บริหารจัดการถ่ายทอดความรู้ งบประมาณ ๒๕,๐๐๐ บาท

- อำเภอบ้านแพ้ว เบิกจ่าย ๕,๐๐๐ บาท
- อำเภอปลวกแดง เบิกจ่าย ๑๐,๐๐๐ บาท
- อำเภอธำพูน เบิกจ่าย ๑๐,๐๐๐ บาท

๗.๑.๒ กิจกรรมที่ ๒ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร งบประมาณ ๑๔๐,๐๐๐ บาท

- อำเภอปลวกแดง เบิกจ่าย ๖๐,๐๐๐ บาท
- อำเภอธำพูน เบิกจ่าย ๘๐,๐๐๐ บาท

๗.๒ แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๔ แปลงปีที่ ๒ (๗ แปลง)

๗.๒.๑ กิจกรรมที่ ๑ บริหารจัดการถ่ายทอดความรู้ งบประมาณ ๓๕,๐๐๐ บาท

- อำเภอศรีสงคราม เบิกจ่าย ๕,๐๐๐ บาท
- อำเภอปลวกแดง เบิกจ่าย ๕,๐๐๐ บาท
- อำเภอธำพูน เบิกจ่าย ๒๐,๐๐๐ บาท
- อำเภอนาแก เบิกจ่าย ๕,๐๐๐ บาท

๗.๑.๒ กิจกรรมที่ ๒ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท (งบประมาณครั้งที่ ๒ ไตรมาส ๓,๔)

- อำเภอปลาปาก เบิกจ่าย ๓๐,๐๐๐ บาท
- อำเภอธาตุพนม เบิกจ่าย ๑๒๐,๐๐๐ บาท
- อำเภอนาแก เบิกจ่าย ๕๐,๐๐๐ บาท

๗.๓ แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๕ แปลงปีที่ ๑ (๔ แปลง)

๗.๓.๑ กิจกรรมที่ ๑ บริหารจัดการถ่ายทอดความรู้ งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท

- อำเภอท่าอุเทน เบิกจ่าย ๕,๐๐๐ บาท
- อำเภอบ้านแพง เบิกจ่าย ๕,๐๐๐ บาท
- อำเภอโพนสวรรค์ เบิกจ่าย ๕,๐๐๐ บาท
- อำเภอวังยาง เบิกจ่าย ๕,๐๐๐ บาท

๗.๓.๒ กิจกรรมที่ ๒ ส่งเสริมการจัดทำแปลงเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต งบประมาณ ๑๔๐,๐๐๐ บาท (งบประมาณครั้งที่ ๒ ไตรมาส ๓,๔)

- อำเภอบ้านแพง เบิกจ่าย ๖๐,๐๐๐ บาท
- อำเภอโพนสวรรค์ เบิกจ่าย ๔๐,๐๐๐ บาท
- อำเภอวังยาง เบิกจ่าย ๔๐,๐๐๐ บาท

๗.๔ กิจกรรมการบริหารจัดการโครงการฯ งบประมาณ ๕๓,๔๐๐ บาท

- อำเภอเมืองนครพนม เบิกจ่าย ๓,๔๐๐ บาท
- อำเภอปลาปาก เบิกจ่าย ๓,๔๐๐ บาท
- อำเภอท่าอุเทน เบิกจ่าย ๓,๔๐๐ บาท
- อำเภอโพนสวรรค์ เบิกจ่าย ๓,๔๐๐ บาท
- อำเภอนาหว้า เบิกจ่าย ๓,๔๐๐ บาท
- อำเภอศรีสงคราม เบิกจ่าย ๓,๔๐๐ บาท
- อำเภอนาทม เบิกจ่าย ๓,๔๐๐ บาท
- อำเภอบ้านแพง เบิกจ่าย ๓,๔๐๐ บาท
- อำเภอเรณูนคร เบิกจ่าย ๓,๔๐๐ บาท
- อำเภอธาตุพนม เบิกจ่าย ๓,๔๐๐ บาท
- อำเภอนาแก เบิกจ่าย ๓,๔๐๐ บาท
- อำเภอวังยาง เบิกจ่าย ๓,๔๐๐ บาท
- จังหวัด เบิกจ่าย ๑๒,๖๐๐ บาท

๗.๕ กิจกรรมการติดตามประเมินผลโครงการฯ งบประมาณ ๑๙,๒๐๐ บาท

- จังหวัด เบิกจ่าย ๑๙,๒๐๐ บาท

๘. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๘.๑ ผลผลิต (output)

พื้นที่การเกษตรได้รับการพัฒนาสู่ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ไม่น้อยกว่า ๒,๐๔๕ แปลง

๘.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่มีการรวมกลุ่มผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่โดยมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานที่เน้นการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต มีตลาดรองรับภายใต้การบริหารจัดการที่ดี สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสินค้าเกษตรและสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร

๘.๓ ตัวชี้วัด

- **เชิงปริมาณ** พื้นที่การเกษตรได้รับการพัฒนาสู่ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ไม่น้อยกว่า ๑๖ แปลง
- **เชิงคุณภาพ** เกษตรกรที่เป็นสมาชิกแปลงใหญ่ร้อยละ ๖๐ มีการลดต้นทุนการผลิต และผลผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ เกษตรกรได้รับการสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มทำการผลิตสินค้าเกษตร ด้านสินค้าพืช ปศุสัตว์ และประมง มีการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน

๑๐.๒ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐานภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๑๐. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

นายศิริชัย เพชรดีคาย ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์: ๐๖๑-๙๓๒๙๓๙๔ , ๐๔๒-๕๑๔๐๐๒ E-mail: sirichai.phe@gmail.com

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวจ่ายได้

ภาคผนวก

แนวทางการจัดประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และ แปลงใหญ่

๑. หลักการและเหตุผล

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร คือหัวใจสำคัญที่ทำให้เกษตรกรประสบความสำเร็จ ดังนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ขึ้น จำนวน ๘๘๒ ศูนย์ทั่วประเทศ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกรในชุมชน โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จทั้งในด้านการผลิต และการตลาด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดแนวทางการพัฒนาการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ เพื่อส่งเสริมเกษตรกรให้มีการรวมกลุ่ม ร่วมกันบริหารจัดการด้านการเกษตรของตนเอง ทำการเกษตรในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม เพื่อให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาด และส่งเสริมการเชื่อมโยงการตลาดเพื่อบริหารจัดการให้เกิดสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์ของสินค้า

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้เล็งเห็นความสำคัญของการบูรณาการการทำงานร่วมกันของ ศพก. และเกษตรกรแปลงใหญ่ จึงสนับสนุนให้มีการสร้างเครือข่าย เพื่อเพิ่มศักยภาพของภาคการเกษตร โดยใช้การประชุมเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมกันพัฒนาเกษตรไทยให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการระหว่างแปลงใหญ่ และ ศพก. อย่างเป็นรูปธรรม

๒.๒ เพื่อให้แปลงใหญ่ และ ศพก. ร่วมกันขับเคลื่อนภาคการเกษตร ให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

๓. เป้าหมาย

๓.๑ จัดประชุมร่วม ๒ เครือข่าย คือ คณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับอำเภอ จำนวน ๘๘๒ อำเภอ ระดับจังหวัด จำนวน ๗๗ จังหวัด (รวมสำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร) ระดับเขต จำนวน ๖ เขต และระดับประเทศ โดยแต่ละระดับจัดประชุมจำนวน ๔ ครั้ง มีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑.๑ ระดับอำเภอ จำนวน ๘๘๒ อำเภอ ผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละอำเภอประกอบด้วย ผู้แทนแปลงใหญ่ ผู้แทน ศพก. เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ (ผู้ดำเนินการจัดประชุม)

๓.๑.๒ ระดับจังหวัด จำนวน ๗๗ จังหวัด ผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละจังหวัดประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับอำเภอ ประธานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับอำเภอ ตามจำนวนอำเภอในแต่ละจังหวัด เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร และเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด (ผู้ดำเนินการจัดประชุม)

๓.๑.๓ ระดับเขต จำนวน ๖ เขต โดยที่เขต ๔ แบ่งเป็น ๒ พื้นที่ คือ อีสานเหนือ และอีสานใต้ เขต ๕ แบ่งเป็น ๒ พื้นที่ คือ ภาคใต้ตอนบน และภาคใต้ตอนล่าง เขต ๖ แบ่งเป็น ๒ พื้นที่ คือ ภาคเหนือตอนบน และภาคเหนือตอนล่าง ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับจังหวัด ประธานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับจังหวัด ตามจำนวนจังหวัดในแต่ละเขต เจ้าหน้าที่สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร (ผู้ดำเนินการจัดประชุม)

๓.๑.๔ ระดับประเทศ ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ ระดับเขต ประธานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับเขต ที่ปรึกษาคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับประเทศ เจ้าหน้าที่สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ผู้รับผิดชอบงาน เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร ผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาคีส่วนกลาง โดยผู้ดำเนินการ จัดประชุมคือสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร และกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

๔. วิธีการดำเนินงาน/กิจกรรม

๔.๑ การเตรียมการจัดประชุม

๔.๒ จัดประชุมร่วมคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. โดยมีวาระการประชุม ดังนี้

- วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
- วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมา
- วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งก่อน
- วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ
- วาระที่ ๕ เรื่องเพื่อพิจารณา
- วาระที่ ๖ เรื่องอื่น (ถ้ามี)

๔.๓ รายงานการประชุมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนธันวาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๕

๖. สถานที่

- ๖.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอ
- ๖.๒ สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร และสำนักงานเกษตรจังหวัด ๗๖ จังหวัด
- ๖.๓ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๑ - ๖
- ๖.๔ กรมส่งเสริมการเกษตร

๗. งบประมาณ

สำหรับงบประมาณที่ใช้ในการจัดประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานของคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๕ มีรายละเอียดการใช้งบประมาณ ดังนี้

การประชุมครั้งที่ ๑ ใช้งบประมาณการจัดประชุมของ ศพก.

การประชุมครั้งที่ ๒ ใช้งบประมาณการจัดประชุมของแปลงใหญ่

การประชุมครั้งที่ ๓ ใช้งบประมาณการจัดประชุมของ ศพก.

การประชุมครั้งที่ ๔ ใช้งบประมาณการจัดประชุมของแปลงใหญ่

ทั้งนี้ การใช้งบประมาณในการจัดประชุมขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของแต่ละหน่วยงาน สามารถดำเนินการได้ตามความเหมาะสม *จังหวัด ใช้งบประมาณ ของ ศพก.ในครั้งที่ ๑ - ๓ และครั้งที่ ๔ ใช้งบประมาณ ของแปลงใหญ่

๘. ผลผลิต (output)

๘.๑ มีการประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. ระดับอำเภอ จำนวน ๘๘๒ อำเภอ อำเภอละ ๔ ครั้ง

๘.๒ มีการประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. ระดับจังหวัด จำนวน ๗๗ จังหวัด จังหวัดละ ๔ ครั้ง

๘.๓ มีการประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. ระดับเขต จำนวน ๖ เขต (๙ พื้นที่) เขตละ ๔ ครั้ง

๘.๔ มีการประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. ระดับประเทศ จำนวน ๔ ครั้ง

๙. ผลลัพธ์ (outcome)

๙.๑ เกิดการเชื่อมโยงการดำเนินงานของคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. อย่างเป็นรูปธรรม สามารถใช้ ศพก. เป็นฐานเรียนรู้และเป็นแหล่งองค์ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรแปลงใหญ่ ตลอดจนเป็นที่ปมเพาะเกษตรกรที่จะเข้าเป็นสมาชิกแปลงใหญ่

๙.๒ เกษตรกรผลิตสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต และพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด ตลอดจนมีการบริหารจัดการด้านการตลาด และบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบรับผิดชอบ

๑๐.๑ สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

๑๐.๒ กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร